BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ÂM NHẠC 3



NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HOÀNG LONG – ĐỖ THỊ MINH CHÍNH (đồng Tổng Chủ biên)
NGUYỄN THỊ THANH BÌNH (Chủ biên)
MAI LINH CHI – NGUYỄN THỊ NGA – ĐẶNG KHÁNH NHẬT

ÂM NHẠC 3

(Tái bản lần thứ tư)

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Mục lục

Lời nói đầu 3
Kí hiệu dùng trong sách 4
Một số nhạc cụ gõ sử dụng trong giờ học Âm nhạc 4

Chủ đề 1 – Lễ hội âm thanh 5

Hát: *Múa lân* 6
Đọc nhạc: *Bài số 1* 9
Thường thức âm nhạc: *Dàn trống dân tộc* 10
Vận dụng – Sáng tạo 12

Chủ đề 2 – Em yêu Tổ quốc Việt Nam 13

Hát: *Quốc ca Việt Nam* 14
Nghe nhạc: *Ca ngợi Tổ quốc* 16
Nhạc cụ: *Ma-ra-cát (Maracas)* 17
Vận dụng – Sáng tạo 18

Chủ đề 3 – Vui đến trường 19

Hát: *Vui đến trường* 20
Đọc nhạc: *Bài số 2* 22
Nghe nhạc: *Đi học* 23
Vận dụng – Sáng tạo 24

Chủ đề 4 – Em yêu làn điệu dân ca 25

Hát: *Khúc nhạc trên nương xa* 26
Nhạc cụ: *Thể hiện các hình tiết tấu bằng nhạc cụ gõ* 28
Nghe nhạc: *Suối đàn t'rưng* 29
Thường thức âm nhạc: *Những khúc hát ru* 29
Vận dụng – Sáng tạo 30

Ôn tập cuối học kì I 31

Chủ đề 5 – Đón xuân về 33

Hát: *Đón xuân về* 34
Đọc nhạc: *Bài số 3* 37
Thường thức âm nhạc: *Giới thiệu đàn vi-ô-lông (violon)* 38
Nghe nhạc: *Mùa xuân ơi* 39
Vận dụng – Sáng tạo 40

Chủ đề 6 – Đẹp mãi tuổi thơ 41

Hát: *Đẹp mãi tuổi thơ* 42
Nghe nhạc: *Ước mơ hồng* 44
Nhạc cụ: *Thể hiện các hình tiết tấu bằng nhạc cụ gõ* 45
Vận dụng – Sáng tạo 46

Chủ đề 7 – Âm nhạc nước ngoài 47

Hát: *Con chim non* 48
Đọc nhạc: *Bài số 4* 50
Nghe nhạc: *Van-xơ Pha-vô-rit* 51
Vận dụng – Sáng tạo 52

Chủ đề 8 – Vui đón hè 53

Hát: *Hè về vui quá* 54
Nhạc cụ: *Thể hiện các hình tiết tấu bằng nhạc cụ gõ* 56
Thường thức âm nhạc: *Cá heo với âm nhạc* 57

Ôn tập cuối năm 60

Giải thích một số thuật ngữ và khái niệm âm nhạc 63

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

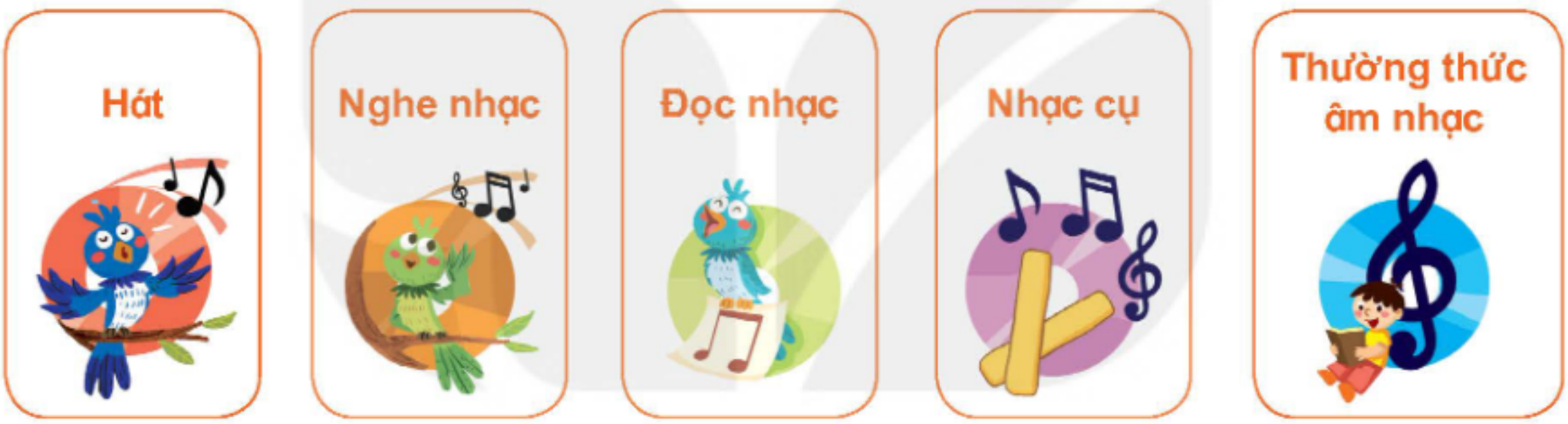
Lời nói đầu

Môn Âm nhạc tiếp tục đồng hành với các em khi lên lớp Ba. Chúng ta sẽ được học các bài hát, được nghe hát, nghe nhạc, đọc nhạc và biết thêm những câu chuyện âm nhạc lí thú,…

1. Cấu trúc sách giáo khoa *Âm nhạc 3*

Sách được trình bày theo 8 chủ đề, mỗi chủ đề đều có một bài hát và một số mạch nội dung khác nhau như: Nghe nhạc, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Thường thức âm nhạc.

Với mỗi nội dung, sách dùng một hình vẽ biểu trưng để các em dễ nhận biết:



Sau khi học các nội dung âm nhạc, các em sẽ được học cách Vận dụng – Sáng tạo để biến những điều đã học thành năng lực của chính mình.

2. Hướng dẫn sử dụng sách giáo khoa *Âm nhạc 3*

Dưới sự hướng dẫn và giúp đỡ của thầy, cô giáo trên lớp, khi về nhà các em có thể theo dõi sách giáo khoa để tự học, luyện tập, thực hành.

Sách giáo khoa *Âm nhạc 3* trong bộ sách *Kết nối tri thức với cuộc sống* được biên soạn theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh. Từ việc tổ chức hoạt động học của các em đến sự gắn kết kiến thức với thực tiễn trong và ngoài nhà trường đều hướng tới mục tiêu đó.

Để có thể dùng sách trong nhiều năm học, các em không nên viết, vẽ, tô màu vào sách giáo khoa.

CÁC TÁC GIẢ

KÍ HIỆU DÙNG TRONG SÁCH

Câu hỏi – Yêu cầu

Biểu tượng chỉ phách mạnh

Biểu tượng chỉ phách nhẹ



KHỞI ĐỘNG



KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP



VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

❖ Một số nhạc cụ gõ sử dụng trong giờ học Âm nhạc



Thanh phách



Tem-bơ-rin
(Tambourine)



Song loan



Trống nhỏ



Trai-en-gô
(Triangle)



Ma-ra-cát
(Maracas)

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 1

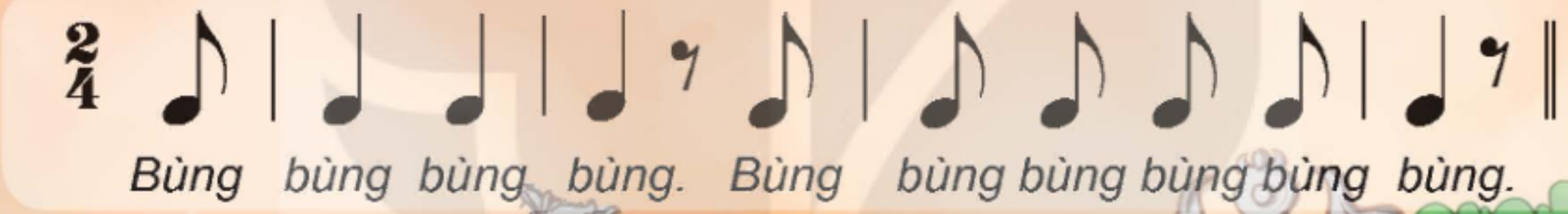
LỄ HỘI ÂM THANH



KHỞI ĐỘNG

Cùng đọc và vỗ tay theo tiết tấu









Múa lân

Nhạc và lời: Y Vân – Phùng Sửu

Vui tươi – Rộn ràng



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tập hát

– Đọc lời ca.

– Tập hát từng câu.

– Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Còn gì vui hơn chơi rằm tháng Tám. Còn gì hay hơn chơi trò múa lân...

Hát với nhạc đệm

– Hát kết hợp gõ đệm theo phách.

Còn gì vui hơn chơi rằm tháng Tám. Còn gì hay hơn chơi trò múa lân...

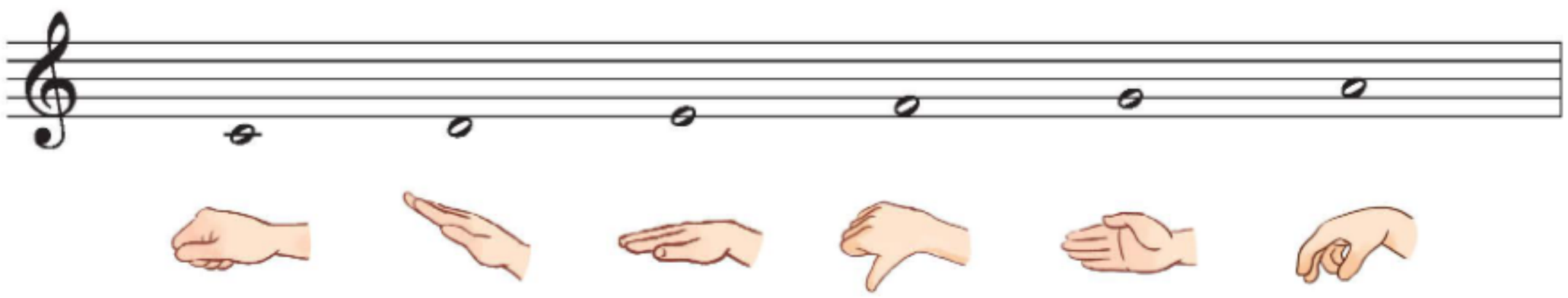
– Hát kết hợp vận động cơ thể theo ý thích.



- Bài hát *Múa lân* thường được biểu diễn vào dịp nào trong năm?
- Em hãy tìm các câu hát có giai điệu giống nhau trong bài.



Đọc cao độ theo kí hiệu bàn tay



Tập vỗ tay hoặc gõ theo hình tiết tấu



KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG



Bài số 1





Đọc với nhạc đệm

– Đọc kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo phách.

– Đọc kết hợp vận động theo nhịp.

– Đọc theo nhóm.





♪ Đọc các nốt nhạc theo kí hiệu bàn tay.

♪ Bài đọc nhạc số 1 có tên những nốt nhạc nào?

Dàn trống dân tộc

1 Giới thiệu về dàn trống dân tộc

Hoà tấu dàn trống dân tộc là một trong những hình thức biểu diễn độc đáo của Âm nhạc cổ truyền Việt Nam bởi có sự kết hợp của trống cái và các trống con cùng hoà tấu. Mặt trống làm bằng da, tang trống làm bằng gỗ. Khi chơi, người ta dùng dùi để gõ vào mặt trống hoặc tang trống tạo nên những âm thanh có độ vang xa.

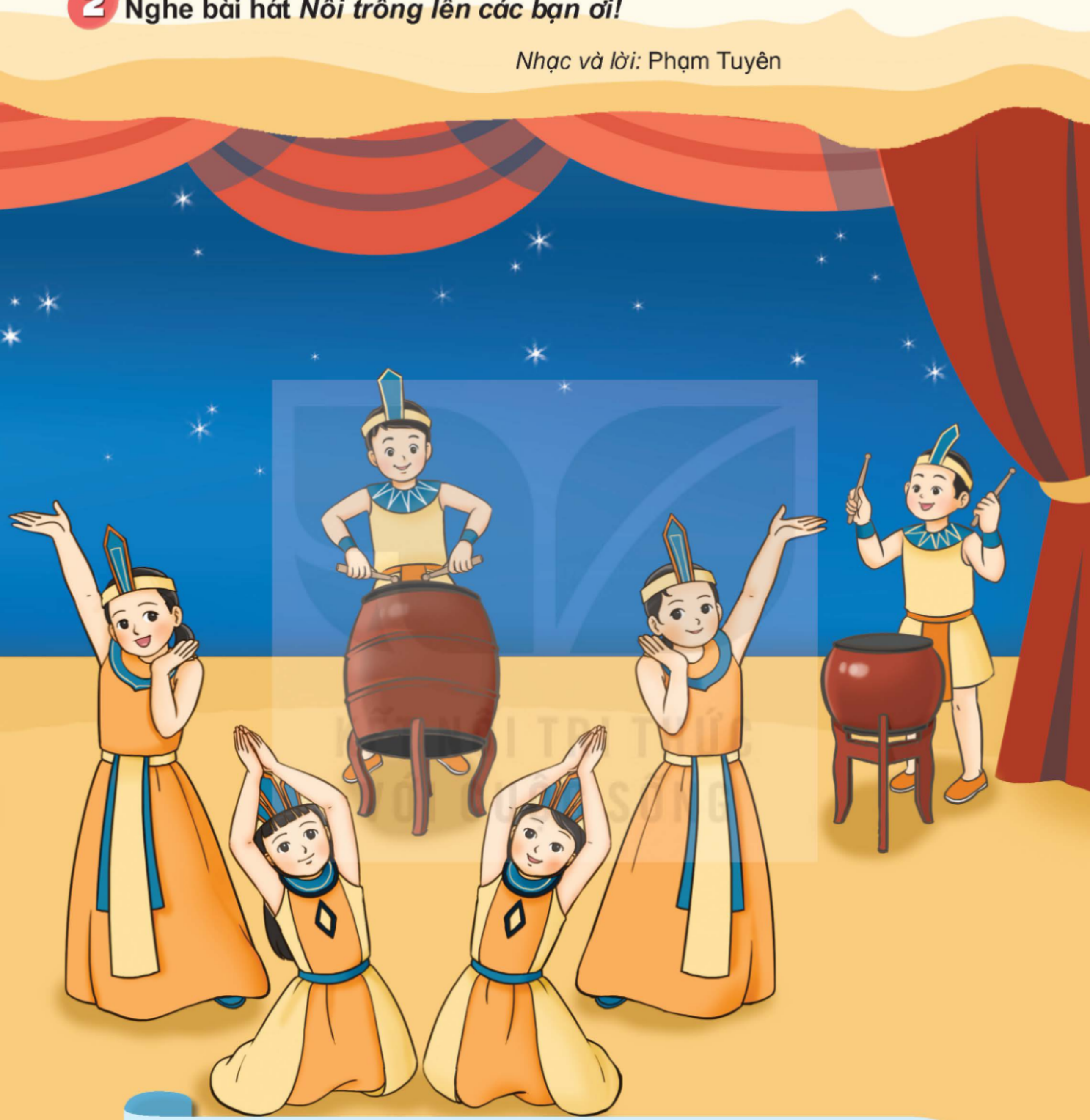


Tuỳ từng tiết mục biểu diễn, nhịp điệu của dàn trống khi dồn dập, khi thôi thúc tạo nên những âm thanh nghe giòn giã và sôi động.

Ngày nay, trong một số lễ hội hay các chương trình biểu diễn nghệ thuật, dàn trống còn được kết hợp với các nhạc cụ khác tạo nên các tiết mục đa dạng, phong phú, hấp dẫn, lôi cuốn người nghe.

2 Nghe bài hát *Nổi trống lên các bạn ơi!*

Nhạc và lời: Phạm Tuyên



♪ Nêu cảm nhận của em về âm thanh của dàn trống dân tộc sau khi nghe bài hát *Nổi trống lên các bạn ơi!*



VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 **Nghe, gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo nhịp điệu bài hát**

Chiếc đèn ông sao

(Trích)

Nhạc và lời: Phạm Tuyên



Vui – Hơi nhanh



2 **Đọc tên các nốt nhạc theo kí hiệu bàn tay với 2 hình tiết tấu**



3 **Biểu diễn bài hát *Múa lân* với hình thức tự chọn**

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 2

EM YÊU TỔ QUỐC VIỆT NAM



KHỞI ĐỘNG

Nghe và vận động theo nhịp hành khúc









KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG



Quốc ca Việt Nam

Nhạc và lời: Văn Cao

Nhịp đi – Hùng mạnh



Tập hát

– Đọc lời ca.

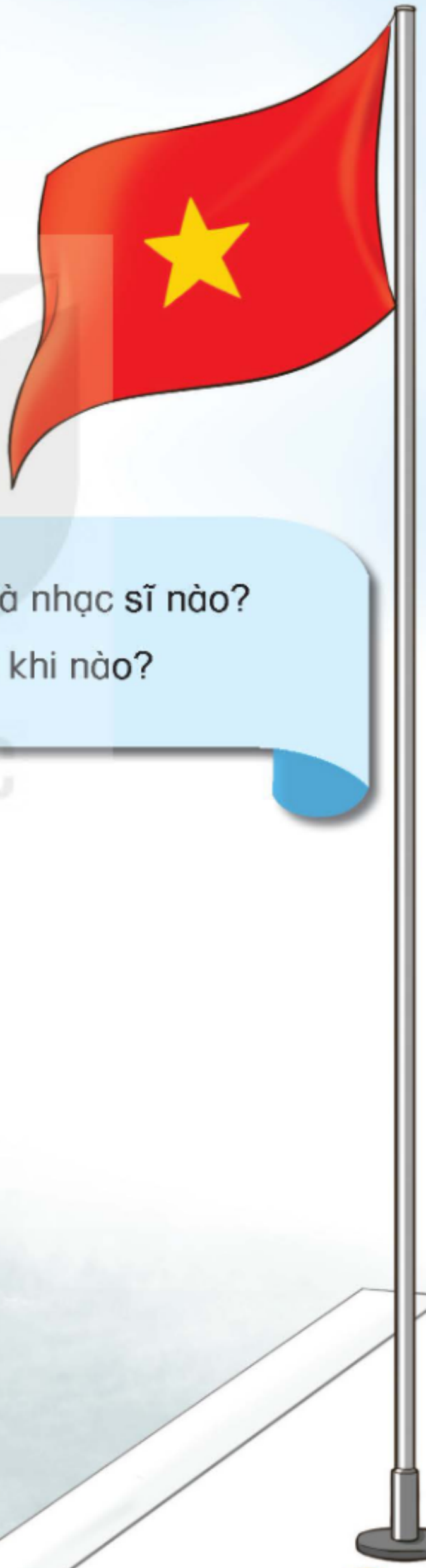
– Tập hát từng câu.

– Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Đoàn quân Việt Nam đi chung lòng cứu quốc,
bước chân dồn vang trên đường gập ghềnh xa...

Hát với nhạc đệm

Đứng nghiêm trang và hát bài *Quốc ca Việt Nam*.





♪ Tác giả của bài hát *Quốc ca Việt Nam* là nhạc sĩ nào?

♪ Bài *Quốc ca Việt Nam* thường được hát khi nào?



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG



Nghe và cảm nhận bài hát

Ca ngợi Tổ quốc

Nhạc và lời: Hoàng Vân

Trời cao trong xanh sương sớm long lanh mặt nước xanh xanh cành lá rung rinh.

Bầy chim non hát ca vang đàn bướm lượn bướm tung tăng lượn.

Theo bước chân đi tới trường...





- Nghe và vận động theo nhịp điệu bài hát *Ca ngợi Tổ quốc.*
- Vẽ tranh về chủ đề *Em yêu Tổ quốc Việt Nam* và chia sẻ ở tiết học sau.



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NHẠC CỤ

Ma-ra-cát (Maracas)

1 Nhạc cụ ma-ra-cát





Ma-ra-cát cấu tạo gồm bầu rỗng chứa các hạt nhỏ và có tay cầm. Người ta thường chơi nhạc cụ này theo cặp đôi và dùng tay lắc để tạo ra âm thanh.

2 Gõ theo hình tiết tấu



3 Kết hợp nhạc cụ gõ theo hình tiết tấu

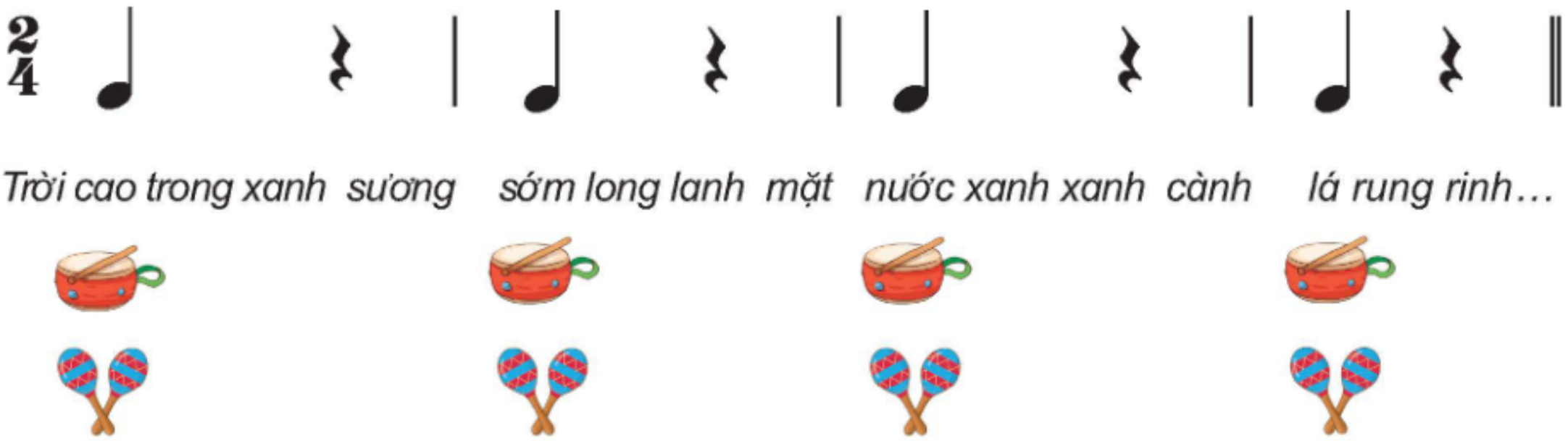
Nhóm 1



Nhóm 2



4 Nghe và gõ đệm theo bài *Ca ngợi Tổ quốc*



VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Nghe và gõ đệm theo bài hát

Lên đàng

(Trích)

Nhạc và lời: Lưu Hữu Phước



2 Đọc lời ca theo hình tiết tấu



3 Giới thiệu bức tranh đã vẽ về chủ đề *Em yêu Tổ quốc Việt Nam*

Chủ đề 3

VUI ĐẾN TRƯỜNG



KHỞI ĐỘNG

Cùng vận động cơ thể theo hình tiết tấu





KIẾN THỨC MỚI – LUYỆN TẬP



Vui đến trường

Nhạc và lời: Lê Quốc Thắng

Rộn ràng – Vui tươi



KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Tập hát

– Đọc lời ca.

– Tập hát từng câu.

– Hát kết hợp vỗ tay theo nhịp.

Vui đến trường lòng rộn ràng như hoa nở.

Hương thơm ngọt ngào từng góc phố thân quen...

Hát với nhạc đệm

– Hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo phách.

Vui đến trường lòng rộn ràng như hoa nở.

Hương thơm ngọt ngào từng góc phố thân quen...



– Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu.

– Hát nối tiếp và hoà giọng theo những câu hát trong bài.



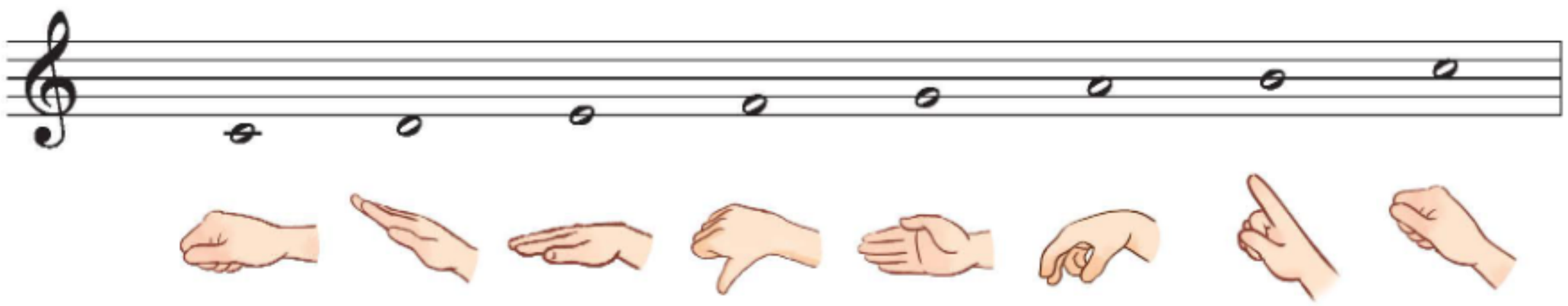
♪ Hãy chia sẻ cảm nghĩ của em sau khi học bài hát *Vui đến trường*.

♪ Em thích biểu diễn bài hát *Vui đến trường* theo hình thức nào?

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG



Đọc cao độ theo kí hiệu bàn tay



Tập vỗ tay hoặc gõ theo hình tiết tấu



Bài số 2



Đọc với nhạc đệm

– Đọc kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo phách.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– Đọc theo nhóm.







- Nhắc lại tên các nốt nhạc mới học trong bài đọc nhạc số 2.
- Đọc bài đọc nhạc số 2 và thực hiện kí hiệu bàn tay.



Nghe và cảm nhận bài hát

Đi học

Nhạc: Bùi Đình Thảo – *Thơ:* Hoàng Minh Chính

Hương rừng thơm đồi vắng. Nước suối trong thầm thì.
Cọ xoè ô che nắng. Râm mát đường em đi.

Hôm qua em tới trường mẹ dắt tay từng bước ơ.
Hôm nay mẹ lên nương một mình em tới lớp.
Chim đùa reo trong lá. Cá dưới khe thì thào.
Hương rừng chen hương cốm. Em tới trường hương theo...



- Bài hát nhắc em nhớ tới điều gì trong ngày đầu được đến trường?
- Gõ đệm theo nhịp bài hát *Đi học.*



VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 **Hát bài *Vui đến trường* kết hợp vận động cơ thể**

Vui đến trường lòng rộn ràng như hoa nở.



Hương thơm ngọt ngào từng góc phố thân quen.



Nụ hoa xinh xinh trong từng chiếc lá nhỏ.



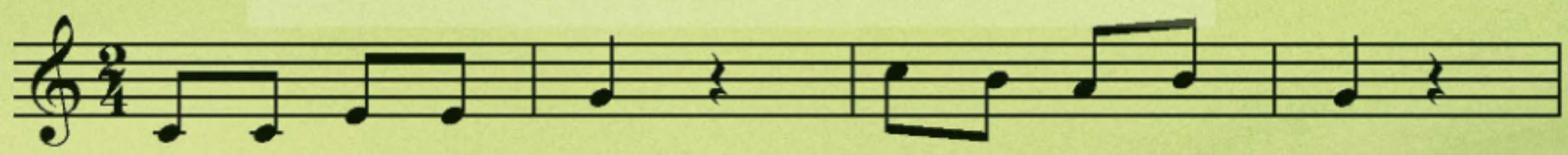
Như lời thầy cho em những ước mơ...

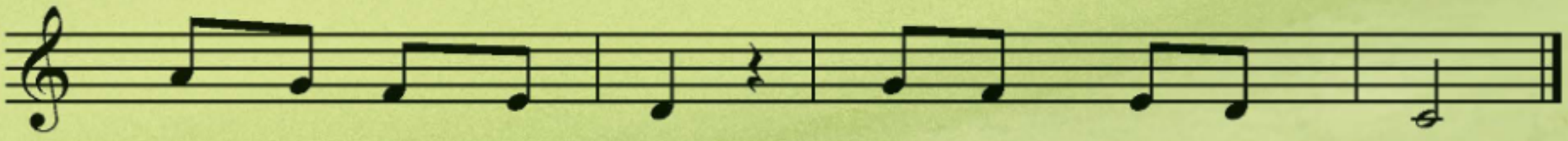


2 **Đọc bài đọc nhạc số 2 theo một trong hai cách**

– Đọc to dần ở dòng nhạc thứ nhất, đọc nhỏ dần ở dòng nhạc thứ hai.

– Đọc theo cảm nhận của em.





3 **Nghe và vận động phụ hoạ theo bài hát *Đi học***

Chủ đề 4

EM YÊU LÀN ĐIỆU DÂN CA



KHỞI ĐỘNG

Quan sát tranh và nói tên các nhạc cụ mà em biết



Khúc nhạc trên nương xa

Nhạc và lời: Hoàng Lân

(Dựa theo dân ca Gia-rai)

Vừa phải – Nhịp nhàng



Tập hát

– Đọc lời ca.

– Tập hát từng câu.

– Hát kết hợp vỗ tay theo phách.

Tiếng suối hoà tiếng lá rừng, núi non cao trập trùng.

Âm vang nhạc rừng vang khắp buôn làng xôn xao bao lời ca…

Hát với nhạc đệm

– Hát cùng nhóm bạn và vỗ tay theo tiết tấu lời ca.

– Hát kết hợp vận động theo nhịp điệu.



♪ Bài hát *Khúc nhạc trên nương xa* nói về vùng miền nào?

♪ Em hát lại 2 câu hát có giai điệu giống nhau trong bài *Khúc nhạc trên nương xa*.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG



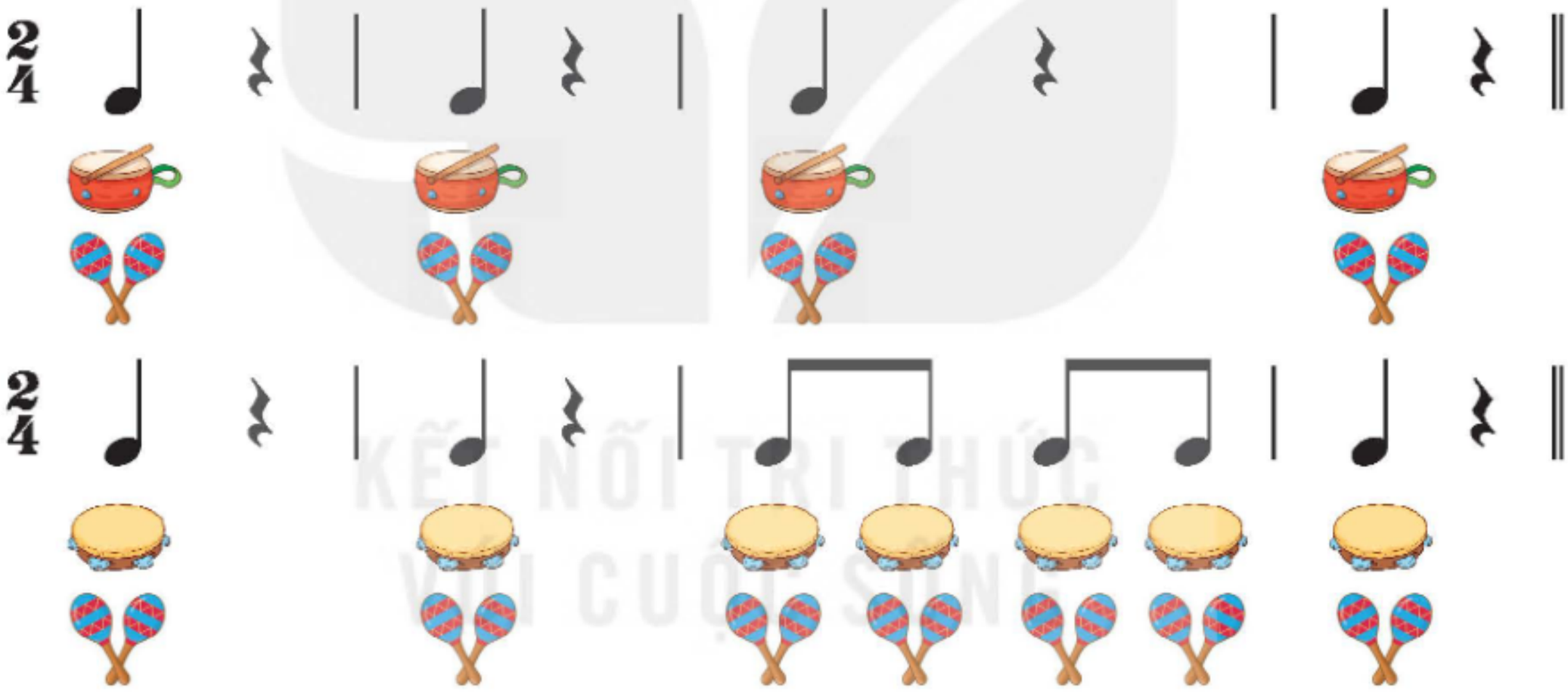


Thể hiện các hình tiết tấu bằng nhạc cụ gõ

1 Gõ theo hình tiết tấu



2 Kết hợp nhạc cụ gõ theo hình tiết tấu



3 Hát theo nhóm kết hợp gõ đệm cho bài *Khúc nhạc trên nương xa*



Tiếng suối hoà tiếng lá rừng, núi non cao trập trùng.
Âm vang nhạc rừng vang khắp buôn làng xôn xao bao lời ca.

Có tiếng đàn t'rưng reo, kìa cánh chim bay ngập ngừng.
Trên nương chiều màu nắng đã phai dần mênh mang trong lòng ta.

NGHE NHẠC

Nghe và cảm nhận bản nhạc

Suối đàn t'rưng

Nhạc: Trần Chánh Trực (bút danh: Trần Đặng)

Tây Nguyên (nay thuộc Nam Trung Bộ) – xứ sở của những âm thanh bất tận mang âm hưởng của núi rừng. Nơi ấy có tiếng suối chảy róc rách, tiếng gió thổi rì rào, có tiếng chim vỗ cánh bay lượn trong nắng gió đại ngàn…



- Hãy nêu cảm nhận của em sau khi nghe bản nhạc *Suối đàn t'rưng.*
- Gõ đệm mạnh – nhẹ theo nhịp điệu bản nhạc *Suối đàn t'rưng.*

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC



1 Tìm hiểu nội dung câu chuyện

Những khúc hát ru

Nhóm tác giả sách

La cùng mẹ vừa mở ti vi xem, tiếng người dẫn chương trình cất lên: "Các bạn vừa thưởng thức một làn điệu hát ru…". La quay sang hỏi mẹ:

– Mẹ ơi, tại sao gọi là hát ru ạ?

– Những câu hát ấm áp yêu thương của bà, của mẹ và những người thân trong gia đình đưa các em bé vào giấc ngủ được gọi là hát ru.

– Hay quá! Mẹ hát cho con nghe đi ạ.

– Ở mỗi một vùng miền lại có những bài hát ru khác nhau. Đây là câu hát ru của Bắc Bộ:

À ơi…! Công cha như núi Thái Sơn

Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra...

Sau lời ru ngọt ngào của mẹ, La ôm mẹ thật chặt và hỏi tiếp:

– Mẹ ơi, hát ru ở nơi khác thì sao ạ?

Mẹ nhẹ nhàng hát tiếp một câu hát ru ở miền Trung:

À ơi...! Lên non mới biết non cao
Nuôi con mới biết công lao mẫu từ... À ơi...!

La âu yếm nhìn mẹ.

– Mẹ sẽ hát cho con nghe tiếp câu hát ru Nam Bộ nữa nhé!

Ầu ơ...! Ví dầu cầu ván đóng đinh
Cầu tre lắt lẻo gập ghềnh khó đi…



– Vậy hát ru ở đâu cũng có mẹ nhỉ?

– Đúng con à! Lời hát tuy khác nhau nhưng hát ru đều có điểm chung là nhẹ nhàng, âu yếm để đưa các em vào giấc ngủ. Theo năm tháng, những khúc hát ru ngọt ngào, những tình cảm trìu mến của bà, của mẹ luôn là kí ức đẹp đẽ của mỗi chúng ta. Mẹ đã lớn lên từ những lời ru tình cảm của bà và con cũng sẽ lớn lên từ những lời ru yêu thương của mẹ, vậy đó con yêu!

2 Nghe bài hát *Ru em*, dân ca Xê-đăng

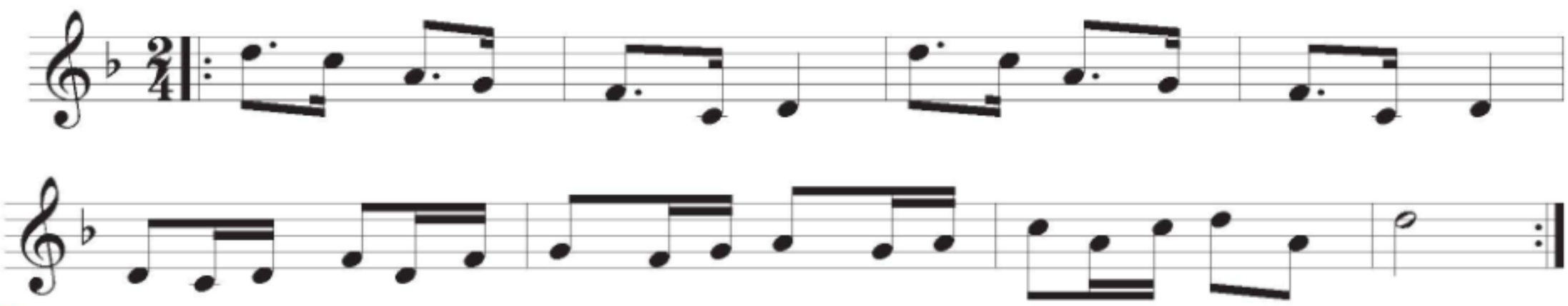


- Em cảm nhận thế nào sau khi nghe câu chuyện *Những khúc hát ru*?
- Hát ru Bắc Bộ và hát ru Nam Bộ được bắt đầu bằng lời ru như thế nào?



VẬN DỤNG – SÁNG TẠO

1 Nghe và vận động nhanh – chậm theo giai điệu



2 Hát nối tiếp và hoà giọng bài *Khúc nhạc trên nương xa*



Tiếng suối hoà tiếng lá rừng, núi non cao trập trùng.
Âm vang nhạc rừng vang khắp buôn làng
xôn xao bao lời ca.
Có tiếng đàn t'rưng reo, kìa cánh chim bay ngập ngừng.





Trên nương chiều màu nắng đã phai dần
mênh mang trong lòng ta.

3 Em cùng bạn thể hiện động tác ru em theo giai điệu bài *Ru em*, dân ca Xê-đăng

ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ I

1 Gõ theo hình tiết tấu bằng các nhạc cụ đã học





2 **Nêu cảm nhận của em sau khi nghe tác phẩm *Suối đàn t'rưng* và *Nổi trống lên các bạn ơi!***

3 **Lựa chọn và đọc theo nhóm bài đọc nhạc số 1 và số 2 theo các cách sau:**

- Đọc kết hợp thực hiện kí hiệu bàn tay.
- Đọc kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo phách.
- Đọc và thể hiện theo cảm nhận của em.

4 **Lựa chọn và biểu diễn bài hát theo một trong các hình thức đã học hoặc theo ý tưởng của em**

a) *Múa lân*

b) *Vui đến trường*

c) *Khúc nhạc trên nương xa*



Hát đơn ca



Hát tốp ca



Hát kết hợp gõ đệm



Hát kết hợp vận động



HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH







BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 3 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 3, tập một
2. Tiếng Việt 3, tập hai
3. Toán 3, tập một
4. Toán 3, tập hai
5. Tự nhiên và Xã hội 3
6. Đạo đức 3
7. Âm nhạc 3
8. Mĩ thuật 3
9. Công nghệ 3
10. Tin học 3
11. Hoạt động trải nghiệm 3
12. Giáo dục thể chất 3
13. Tiếng Anh 3 – Global Success – SHS, tập một
14. Tiếng Anh 3 – Global Success – SHS, tập hai

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-30705-7

9 786040 307057

Giá: 7.900 đ